رشد ۹۱ واحدی شاخص بورس

فرهیختگان: بازار سرمایه روزهای آرامی را از سر می‌گذراند و در همین راستا شاخص کل در جریان دادوستدهای اولین روز معاملاتی هفته، ۹۱ واحد رشد کرد و در ارتفاع ۶۴ هزار و ۹۳۲ واحد قرار گرفت. رشد شاخص تحت‌تاثیر مثبت نمادهای شخارک، رمپنا و وصندوق بود. در همین حال نمادهای حکشتی، فارس و تاپیکو با تاثیر منفی روند حرکتی دماسنج بازار سرمایه را تغییر داده و مانع از رشد بیشتر شاخص شدند. البته با وجود آرامشی که در هفته اخیر در بازار سرمایه حکمفرماست، به باور کارشناسان بورسی همچنان کمبود نقدینگی شدید در بورس به دنبال بی‌اعتمادی سهامداران به بازار سرمایه به دلایل مختلف مانند کاهش نیافتن نرخ سود سپرده بانکی از جمله دغدغه‌های جدی این روزهای فعالان تالار شیشه‌ای است.

ایستگاه

رشد خزنده قیمت دلار

سکه به یک میلیون بازگشت

فرهیختگان| افزایش جهانی قیمت طلا و روند رو به رشد تقاضا در روزهای آخر سال، شرایط را برای رشد قیمت‌ها در بازار غیررسمی ارز و سکه پایتخت مهیا کرد. روز جمعه در آخرین روز معاملات بازارهای جهانی طلا، این فلز گرانبها که روزهای ناامیدکننده‌ای را می‌گذراند، تحت تاثیر رخدادهای سیاسی در یونان و کاهش ارزش دلار، نزدیک به هفت دلار در هر اونس بالاتر از قیمت روز پنجشنبه فروخته شد. این رشد اگرچه روی کاغذ، سرمایه‌گذاران جهانی طلا را چندان خشنود نمی‌کند اما می‌تواند در بازار داخلی کشورها تاثیرگذار باشد. از جمله در ایران که پایان معاملات هفتگی بازارهای جهانی، مصادف است با نخستین روز کاری هفته. دیروز، قیمت سکه تمام‌بهار آزادی طرح جدید، تحت تاثیر این تحولات، به سطح یک میلیون تومان بازگشت. ضمن اینکه قیمت دلار نیز با اندکی افزایش به ۳۴۲۹ تومان رسید؛ موضوعی که برخلاف روال بازارهای جهانی است. در بازارهای جهانی معمولا زمانی که از ارزش دلار کاسته می‌شود، قیمت طلا رشد می‌کند و نوعی رابطه «الاکلنگی» میان این دو وجود دارد. اما در بازار ایران، به واسطه روند نامتعارف بازار و نبود مکانیسم‌های سالم خرید و فروش ارز و سکه، این شرایط ایجاد نمی‌شود و قیمت‌گذاری ارز با توجه به فاکتورهای دیگری تعیین می‌شود. البته در مورد روند رو به بالای ارز در بازار دیروز، فعالان بازار می‌گویند که با نزدیک شدن به ایام پایان سال و روزهای نوروز، حجم بالایی از خرید و فروش ارز و رشد تقاضا در بازار به وجود خواهد آمد که به نظر می‌رسد از هم‌اکنون آغاز شده است.

> افزایش جهانی قیمت طلا و روند رو به رشد تقاضا در روزهای آخر سال، شرایط را برای رشد قیمت‌ها در بازار غیررسمی ارز و سکه پایتخت مهیا کرد

بانک مرکزی دو بانک و یک موسسه بدون مجوز را در لیست سیاه دارد

مشتریان قربانی پنهان‌کاری

فرهیختگان| بانک مرکزی در بخشنامه‌ای تازه، دستور «رد چک‌های بالای ۱۰ میلیون تومان یک بانک» را صادر کرد. این بخشنامه، به فاصله کمی پس از آن صادر شده است که در بخشنامه‌ای مشابه، بانک مرکزی دستور رد چک‌های با مبلغ بالای ۱۰۰ میلیون تومان در سه بانک را ابلاغ کرده بود. طبق دستورالعمل پیشین، بانک‌ها موظف شده بودند که «از ۹ بهمن امسال تا اطلاع ثانوی از پذیرفتن چک‌های عادی، رمزدار و بین بانکی با ارزش بیش از ۱۰۰ میلیون تومان از دو بانک تحت نظارت و یک بانک بدون مجوز بانک مرکزی جهت واگذاری در سامانه چکاوک یا تحویل به اتاق پایاپای اسناد بانکی خودداری کنند.»

این اقدام بانک مرکزی، با هدف آن چه «سختگیری‌های نظارتی این بانک برای به نظم کشیدن و انطباق فعالیت آنها با چارچوب و مقررات تعیین شده» عنوان شده، انجام گرفته است. بانک مرکزی عنوان کرده بود که «اگر بانک‌ها از این دستور، تخطی کنند بانک مرکزی هیچ ضمانتی درمقابل عواقب آن برعهده نمی‌گیرد و حتی اگر در سامانه چکاوک یا گزارش‌های دریافتی از اتاق پایاپای اسناد بانکی، موردی را مشاهده کند با بانک‌های متخلف برخورد انضباطی می‌کند.»

نکته جالب توجه، پنهان نگه‌داشتن نام این سه بانک و البته نام بانک جدیدی است که دیروز اعلام شد، امکان تبادل چک‌های بالای ۱۰ میلیون تومان در آن وجود ندارد. اینکه بانک مرکزی، به‌عنوان بزرگ‌ترین نهاد سیاستگذار پولی به اقدامات انضباطی در حوزه پولی دست بزند، کاملا پذیرفته شده است.

اما سکوت بانک مرکزی در مورد نام این بانک‌ها احتمالا به دلیل جلوگیری از اختلال کاربری چک‌ها در شبکه بانکی بوده است.

تشدید محدودیت بانک مرکزی برای تبادل چک‌ها در شبکه بین بانکی در شرایطی صورت می‌گیرد که گمانه‌زنی‌ها از طرح نام بانک (الف) به‌عنوان بانکی خبر می‌دهد که دیروز با اعمال شدیدتر مقررات نظارتی بانک مرکزی همراه شده است

تشدید محدودیت بانک مرکزی برای تبادل چک‌ها در شبکه بین بانکی در شرایطی صورت می‌گیرد که گمانه‌زنی‌ها از طرح نام بانک (الف) به‌عنوان بانکی خبر می‌دهد که دیروز با اعمال شدیدتر مقررات نظارتی بانک مرکزی همراه شده است. با این حساب باید دید واکنش مشتریان این بانک‌ها، زمانی که با چک‌های با مقادیر بالا به شعب مراجعه می‌کنند و با پاسخ منفی روبه‌رو می‌شوند، به این بخشنامه‌های نظارتی جدید چیست؟

در آستانه سال جدید رقم خورد

زمزمه افزایش قیمت خودرو تا پایان امسال

فرهیختگان| خودروسازان مانند گذشته در ایام پایانی سال به دنبال افزایش قیمت خودرو هستند. این در حالی است که کمتر از ۳۵ روز به پایان سال باقی است و اخبار رسیده از بازار خودرو حکایت از آن دارد که امسال برخلاف سال‌های قبل رونقی در خرید و فروش خودرو در روزهای پایانی سال وجود ندارد و مردم خریدار نیستند. بی‌اعتمادی مردم به قیمت انواع خودرو و در کنار این موضوع کاهش سطح درآمدی مردم به رکود بازار خودرو دامن زده است. با این حال خودروسازان از گوشه و کنار احتمال افزایش قیمت خودرو را زمزمه می‌کنند. چنان که محمدرضا عباسی رئیس اداره بازرگانی و فروش سایپا در حاشیه افتتاح یازدهمین نمایشگاه خودرو در نمایشگاه بین‌المللی استان اصفهان درباره افزایش قیمت خودرو گفته است: «براساس برنامه‌ها احتمال اینکه شرکت‌های خودروسازی داخلی سیاست افزایش قیمتی را تا پایان سال داشته باشند، وجود دارد.»

خودروسازان داخلی معتقدند روزهای پایانی سال فرصت مناسبی برای عرضه بیشتر محصولات آنهاست، از همین رو در پایان سال یا به بیان بهتر، آخرین روزهای مانده به سال جدید مشتاق افزایش قیمت محصولات خود هستند. کما اینکه این خواسته هر بار به نوعی سرکوب می‌شود. چنانکه پارسال و با روی کار آمدن دولت یازدهم، محمدرضا نعمت‌زاده وزیر صنعت هم با خواسته خودروسازان داخلی مبنی‌بر افزایش قیمت خودرو مواجه شد که با قاطعیت آن را رد کرد. وی در پاسخ به خواسته خودروسازان اعلام کرد که تا پایان سال ۹۳ افزایش قیمت پذیرفتنی نیست. البته این مقاومت وزیر بدون بازخورد هم نبود. خودروسازان با این پیش‌بینی که افزایش قیمت خودرو تا اواسط بهار به درازا می‌کشد، از تحویل خودرو در ایام پیش از عید خودداری کردند البته با این بهانه به ظاهر موجه که خودروی کافی برای عرضه ندارند.

گزارش میدانی فرهیختگان درباره احتمال قطع یارانه پزشکان، وکلا و استادان دانشگاه

بی‌نیاز یا نیازمند؟

سمیرا حسینی
s.hosseini@fdn.ir

اگر شما پزشک، وکیل یا استاد دانشگاه باشید، حاضرید یارانه نقدی‌تان قطع شود؟ کمیسیون تلفیق مجلس که وظیفه بررسی لایحه بودجه را دارد در یکی از مصوبه‌های خود یارانه نقدی خانوارهای با درآمد بالای دو میلیون و ۵۰۰ هزار تومان در ماه را حذف کرده و به سراغ چهار گروه شغلی رفته و پیشنهاد حذف یارانه نقدی آنها در سال آینده را مطرح کرده است. این چهار گروه شغلی استادان دانشگاه، پزشکان، وکلا و قضات هستند. اما اگر این مصوبه در مجلس به تصویب نهایی برسد و جزء تکالیف دولت در سال آینده شود، فکر می‌کنید نظر این چهار دسته شغلی در مورد حذف یارانه‌شان چه خواهد بود؟ در این گزارش تلاش شده نظر برخی از آنها در این زمینه پرسیده شود.

پزشکان: موافقیم

محمدرضا زاهدپورانارکی، متخصص بیماری‌های ریوی است. او می‌گوید: «من هرگز یارانه دریافت نکرده‌ام. به عقیده من افرادی که درآمدهای بالایی دارند باید از گرفتن یارانه انصراف دهند.» وی با بیان اینکه دولت باید بیشتر از افراد کم‌درآمد حمایت کند، می‌افزاید: «نه‌تنها نباید یارانه افراد ضعیف حذف شود بلکه باید این مبلغ برای آنها افزایش هم پیدا کند.»

خدیجه رحمانی، پزشک تغذیه و استاد دانشگاه با بیان اینکه موافق این طرح هستم به فرهیختگان می‌گوید: «یارانه باید مختص افراد آسیب‌پذیر جامعه باشد. نه‌تنها نباید این مبلغ برای افراد آسیب‌پذیر حذف شود بلکه باید به آن هم اضافه شود.»

حمید سهراب‌پور فوق‌تخصص بیماری‌های ریوی اعتقاد دارد: «دولت نباید شغل را معیاری برای حذف یارانه بداند، بلکه باید سطح درآمد افراد را معیار قرار دهد. این قانون باید شامل تمام افراد باشد و اگر درآمد از یک حدی بالاتر رفت آن فرد بدون در نظر گرفتن شغل از گرفتن یارانه حذف شود.»

آذرخش مکری روانپزشک در این باره با بیان اینکه من با توزیع یکسان یارانه موافق نیستم می‌گوید: «هرچقدر لایه‌های پردرآمد جامعه از گرفتن یارانه حذف شوند و این مبلغ صرف لایه‌های آسیب‌پذیر جامعه شود، بهتر است.» فرهاد فریدحسینی روانپزشک دیگری است که می‌گوید: «می‌توان این طرح را قبول کرد اما قشرهای دیگری هم هستند که باید شامل این طرح شوند. ازجمله افراد بازاری و تجار که درآمد بالایی دارند اما مورد توجه قرار گرفته نشده‌اند.» سامان توکلی روانپزشک نیز معتقد است: «درآمد در این افراد متفاوت است. در برخی موارد پزشکی داریم که شاغل نیست. در این طرح باید درآمد افراد درنظر گرفته شود نه شغل آنها.»

> دولت نباید شغل را معیاری برای حذف یارانه بداند، بلکه باید سطح درآمد افراد را معیار قرار دهد. این قانون باید شامل تمام افراد باشد و اگر درآمد از یک حدی بالاتر رفت آن فرد بدون در نظر گرفتن شغل از گرفتن یارانه حذف شود

قضات: درست شناسایی کنید

اما محمود عطایی وکیل دادگستری نظر دیگری دارد. او می‌گوید: «برای تعیین سطح درآمدی اشخاص باید اولویت‌های مختلفی را در نظر بگیریم. صرف اینکه شخصی در عرف جامعه ثروتمند محسوب شود نمی‌تواند شاخصی برای حذف وی از دریافت یارانه نقدی باشد.» علی‌اصغر حسینی وکیل دادگستری است که معتقد است: «این طرح نمی‌تواند مبتنی‌بر عدالت باشد. صرف اینکه کارهایی مانند پزشکی و وکالت و استادی دانشگاه از نظر عرف جامعه شغل‌های پردرآمدی محسوب می‌شوند به این معنا نیست که این افراد از اقشار متمول جامعه هستند. ممکن است این فرد پزشک یا وکیلی باشد که بیکار است یا درآمدش در حدی باشد که نتوانیم او را بی‌نیاز از یارانه بدانیم.» مصطفی ترک‌همدانی وکیل دادگستری هم می‌گوید: «این شیوه که این مشاغل از دیدگاه عرف پردرآمد محسوب می‌شوند استدلال درستی نیست، چراکه همه افرادی که به این مشاغل مشغول هستند حتما پردرآمد نیستند.»

استادان: این ۴ دسته نیستند

اما در دسته استادان دانشگاه، محمد حاجی‌احمد بلوطکی استاد دانشگاه آزاد اسلامی معتقد است: «هرچند درآمد استادان دانشگاه بالا نیست اما با پیشنهاد نمایندگان مجلس موافقم.»

وی با بیان اینکه باید سیستمی برای شناسایی درآمد اشخاص وجود داشته باشد، می‌گوید: «خیلی خوب است اگر مردم از یارانه‌ها انصراف دهند تا این پول در راه عمران و آبادانی و فرهنگ و تولید و اشتغالزایی صرف شود.» تژا میرفخرایی استاد دانشگاه آزاد اسلامی با بیان اینکه من دو سال است که از گرفتن یارانه انصراف داده‌ام، می‌گوید: «در حال حاضر هم دولت بودجه کافی ندارد و هم تعداد زیادی از مردم به سختی زندگی می‌کنند. افرادی که پردرآمد هستند باید به‌نفع این افراد از گرفتن یارانه انصراف دهند.» جعفر اسحاق تیموری استاد دانشگاه آزاد اسلامی در پاسخ به سوال ما می‌گوید: «سطح درآمدی استادان با هم متفاوت است؛ حتی سطح درآمدی استادان با وکلا و پزشکان نیز متفاوت است. اگر درآمد بالای دو میلیون و ۵۰۰ هزارتومان مبنای ثروتمندبودن افراد است این درآمد فقط شامل استادان دانشگاه و وکلا و پزشکان نیست، چون بسیاری از افراد درآمد بالای دو میلیون و ۵۰۰ هزار تومان دارند باید میزان درآمد افراد را دقیق رصد کرد. پارسال دولت آمار ۸۰ میلیون نفر ثبت‌نام را اعلام کرد که این یک پیام را می‌رساند و آن، این است که مردم به دولت بی‌اعتماد هستند.»

مشت نمونه خروار؟

حالا که به آخر این نظرسنجی رسیدیم آیا می‌توان «مشت را نمونه خروار دانست؟» آیا نخستین جامعه هدفی که برای حذف یارانه انتخاب شده‌اند، در صورت اجرای این سیاست، معترض نخواهند شد؟

بازار

نرخ جدید مرغ و انواع ماهی

فرهیختگان| قیمت انواع ماهی در مراکز خرده فروشی حاکی است، ماهی شیرجنوب ۲۶ هزارتومان، کپور ۱۵ هزار تومان، قزل‌آلا ۱۴ هزار تومان، شیرنیزه‌ای ۱۵ هزار تومان، تیلاپیا ۲۲ هزار تومان، آمور ۲۴ هزار تومان، آزاد دزفولی هفت هزار تومان و حلوای سیاه ۲۱ هزار تومان به‌فروش می‌رسد. این در حالی است که به گفته یوسف خانی رئیس اتحادیه پرنده و ماهی استان تهران قیمت ماهی بستگی به میزان صید آن دارد. ممکن است یک روز صید کم باشد، قیمت بالا رود و روز بعد با افزایش میزان صید و عرضه، بهای ماهی کاهش یابد. البته قیمت مرغ نسبت به هفته قبل هیچ تغییری نداشته است، ضمن اینکه به گفته یوسفی قیمت این کالا بیش از این افزایش نمی‌یابد و به ثبات رسیده است. وی با بیان اینکه عرضه مرغ همچنان کم است، گفت: «از اوایل اسفندماه شاهد کاهش قیمت مرغ خواهیم بود و در حال حاضر قیمت آن در مراکز عمده‌فروشی هفت هزار و ۴۰۰ تومان است.» اظهارات یوسف‌خانی، درحالی است که عباس والوزی معاون بازرگانی داخلی شرکت پشتیبانی امور دام، کاهش جوجه‌ریزی و افزایش قیمت جوجه یک روزه را دلیل افزایش قیمت گوشت مرغ در بازار عنوان کرده و گفته است: «قیمت منطقی فروش هر کیلوگرم گوشت مرغ تازه در بازار مصرف شش هزار و ۸۰۰ تا هفت هزار تومان است که تا چند روز آینده بازار آن متعادل می‌شود.» البته اخیرا وزارت جهاد کشاورزی برای کنترل قیمت در بازار، عرضه مرغ منجمد پنج هزار و ۵۰۰ تومانی را در دستور کار قرار داده است.

احتکار عامل گرانی سیب و موز و پرتقال

فرهیختگان| سیب، پرتقال و موز چند روزی است که در میادین میوه و تره‌بار بسیار گران شده‌اند. قیمت موز در میادین میوه و تره‌بار مرکزی به سه هزار و ۸۰۰ تا چهار هزار و ۸۰۰ تومان رسیده است و در مقابل، خرده‌فروشان هم آن را به قیمت پنج هزار و ۸۰۰ تا شش هزار و ۸۰۰ تومان عرضه می‌کنند. سیب مرغوب هم قیمتی بین شش هزار و ۵۰۰ تومان و گاه تا هفت هزار تومان دارد، البته سیب با کیفیت متوسط در فاصله قیمتی چهار هزار و ۵۰۰ تا چهار هزار و ۸۰۰ تومان عرضه می‌شود. در حالی که سیب با کیفیت نه‌چندان مطلوب و به اصطلاح مغازه‌دارها لک‌دار، با قیمتی بین سه هزار تا سه هزار و ۵۰۰ تومان عرضه می‌شود. پرتقال هم همین وضعیت را دارد. اکنون قیمت این میوه در بازار برای نوع جنوبی‌اش از پنج هزار و ۵۰۰ تا شش هزار و ۸۰۰ تومان متغیر است و البته نوع شمالی‌اش ارزان‌تر است و قیمتی بین هزار و ۸۰۰ تا سه هزار و ۵۰۰ تومان بسته به کیفیتش دارد، البته نوع مرغوب این میوه حتی در برخی میوه‌فروشی‌ها به پنج هزار تومان هم برای پرتقال شمالی می‌رسد. فروشندگان میوه در میادین میوه و تره‌بار درباره گرانی این میوه‌ها می‌گویند که موز، سیب و پرتقال کمیاب شده‌اند، چراکه برخی دلالان با مراجعه به میادین مرکزی میوه و تره‌بار و گاهی هم در استان‌های مبدا تولید این میوه‌ها که عمدتا استان‌های شمالی کشور هستند و البته استان‌های جنوبی کشور هم در تامین پرتقال نقش دارند، میوه‌ها را خریداری می‌کنند و ذخیره‌سازی را برای شب عید آغاز کرده‌اند.

مسکن

آپارتمان نوساز ۱۰۱ تا ۱۵۰ متر در تهران

منطقه	قیمت (تومان)
اختیاریه	۸۸۰۰۰۰۰
ازگل	۷۵۰۰۰۰۰
اشرفی‌اصفهانی	۵۴۷۵۰۰۰
اقدسیه	۱۲۹۸۵۰۰۰
الهیه	۱۵۲۰۰۰۰۰
امیرآباد	۷۵۰۰۰۰۰
اوین	۷۷۸۰۰۰۰
آپادانا	۸۷۰۰۰۰۰
آجودانیه	۱۰۰۰۰۰۰۰

سکه و ارز

قیمت‌ها تا ساعت ۱۷ روز قبل در تهران

سکه	قیمت (تومان)	ارز	قیمت (تومان)
بهار آزادی	۹۹۵۰۰۰	دلار	۳۴۲۹
امامی	۱۰۰۱۰۰۰	یورو	۳۹۴۱
نیم	۵۰۱۰۰۰	پوند	۵۲۹۴
ربع	۲۶۸۰۰۰	دلار کانادا	۲۷۹۵
گرمی	۱۷۲۰۰۰	ین ژاپن	۲۹
گرم طلای ۱۸ عیار	۱۰۱۲۳۰	درهم امارات	۹۴۰
یک مثقال طلای ۱۷ عیار	۴۳۸۵۰۰	لیر ترکیه	۱۴۱۵
گرم طلای ۲۴ عیار	۱۳۴۹۷۰	رینگیت مالزی	۹۹۵
انس جهانی طلا	۱۲۲۷ دلار	یوآن چین	۵۵۹

نفت

قیمت‌ها تا ساعت ۱۷ روز قبل

کالا	واحد	قیمت
نفت خام برنت	دلار/ بشکه	۶۰/۰۹
نفت خام اوپک	دلار/ بشکه	۵۲/۸۶
نفت خام WTI	دلار/ بشکه	۵۱/۹۵
نفت خام (بورس توکیو)	ین/ کیلولیتر	۴۵/۸۷۰